

Корекція інволютивних змін шкіри обличчя, ускладнених маласезіозом

Макарчук А. О.

Запорізький державний медичний університет

Клініко-лабораторно досліджено 90 хворих з інволютивними змінами шкіри обличчя, які були розділені на три клінічні групи: 1 група – без маласезіозу шкіри; 2 група – з маласезіозом шкіри без лікування; 3 група – з маласезіозом шкіри та проведеним лікуванням. Усім пацієнтам призначалось комплексне лікування: зовнішньо – система ZO™ *Medical*; системно – Медобіотин, аскорбінова кислота, Урсофальк, Аевіт. Пацієнтам 3 групи паралельно призначався Споралгал та паста Сульсена зовнішньо. Отримані результати у 3 групи після корекції інволютивних змін значно вищі, ніж у 2 групі. Клініко-лабораторна стабілізація шкіри є дуже важливим фактором перед проведенням естетичних процедур на шкірі.

Ключові слова: маласезійна інфекція, інволютивні зміни шкіри, корекція, гідратація, гідро-ліпідна мантія.

Сучасні косметологічні клініки дуже швидко розвиваються і завжди знаходяться у центрі світових новинок у косметології та пластичній хірургії. Сьогодні естетична медицина знаходиться на вершині хірургії краси, що дозволяє творити із зовнішністю людини справжні дива. Косметологічні клініки використовують у своєму арсеналі новітню техніку: ендоскопічні технології, лазери [2].

Сучасний підхід до проблеми лікування косметичних і вікових дефектів шкіри повинен бути комплексним. Рішення проблеми залежить від домінуючого різновиду дефектів, типу шкіри (нормальна, суха, жирна, комбінована), чутливості шкіри, а також супутніх захворювань, віку і мотивацій пацієнтів. Вкрай важливим є своєчасне призначення та правильне поєднання різних корегуючих методик, які повинні забезпечити ефективність лікування [4].

Сучасний спосіб лікування вікових та косметичних дефектів шкіри обличчя повинен включати процедури, які можуть гарантувати візуальне омолодження шкіри, максимально не травмуючи її і не порушуючи її цілісності, при забезпеченні [6]:

- стійкого пролонгованого ефекту від дії лікувальних і профілактичних засобів стимуляції і активації метаболічних процесів у клітинах шкіри;
- захисту від можливих ускладнень, викликаних запальними процесами або грибковою інфекцією.

Організм людини в нормі містить сотні видів мікроорганізмів: бактерії, віруси, гриби. Умовно-патогенні мікроорганізми складають нормальну мікрофлору людини, не завдаючи їй шкоди.

Одним з найважливіших факторів, що безпосередньо визначає ефективність корекції інво-

лютивних змін шкіри, є усунення деяких видів інфекції, особливо в зоні проведення відновлювальних заходів. На волосистій частині голови, шкірі обличчя, шиї та верхній половині тулуба частіше зустрічається ліпофільні дріжджеподібні гриби роду *Malassezia*. Є дані, що не менше 90 % усього населення є носіями *Malassezia* [1, 4-6].

Матеріали та методи. Нами було обстежено 90 пацієнтів віком від 35 до 60 років з інволютивними змінами шкіри обличчя. Аналіз шкіри проводився за допомогою об'єктивних, суб'єктивних та гістологічних параметрів. Інструментально використовували:

- *VisioFace*® 1000D, за допомогою якого чітко візуалізували відкриті пори, зморшки, наявність пігментації та робили професійні зміни пацієнта;

- вимірювальний блок з 8 датчиками, що дозволило оцінити жирність шкіри, її температуру, pH, зволоженість, трансепідермальну втрату вологи, показники кольору, розташування пігменту у шкірі.

Також проводилась ультразвукова та доплерівська діагностика з визначенням таких параметрів як:

- відносний вміст колагену і еластину;
- біологічний вік шкіри;
- рівень міжклітинної та загальної гідратації;
- стан кислотної гідроліпідної плівки.

Із лабораторних досліджень проведено:

- загальний аналіз крові;
- нирковий та печінковий комплекс;
- ліпідограму;

також оцінювався мікропейзаж шкіри.

У пацієнтів 2 та 3 груп була підтвердже-

на наявність дріжджеподібних грибів роду *Malassezia*.

Пацієнти з інволютивними змінами шкіри були об'єднані у групи залежно від ускладнюючих факторів:

- 1 група включала пацієнтів, у яких була відсутня маласезійна інфекція;
- 2 група включала пацієнтів з маласезіозом, у яких не проводилося лікування;
- 3 група включала пацієнтів з маласезіозом, у яких проводилося лікування.

За місяць до проведення пластичної операції призначалася зовнішня терапія з метою підготовки шкіри до пластичної операції, де було застосовано:

- ексfolіативний засіб для жирної шкіри (*Oilcleanse™*);
- відлущувальний засіб, який вирівнює текстуру шкіри і тон, видаляючи омертвілі клітини з поверхні шкіри, стимулюючи зростання нових клітин (*Effects® Exfoliating Polish*);
- захист від агресивного впливу зовнішніх і внутрішніх факторів (*Ossential® Daily Power Defense*);
- активна форма ретинолу 1 % у поєднанні з антиоксидантами, яка активує регенерацію й омолодження шкіри, запускаючи синтез колагену і забезпечуючи відновлення захисної функції шкіри шляхом синтезу гіалуронової кислоти (*Retamax™*);
- захист від широкого спектра УФ-променів (*Oclipse® Sunscreen + Primer SPF 30*).

Системно призначався Медобіотін – по 1 табл. 1 раз на добу протягом місяця; він відіграє важливу роль в обміні вуглеводів, жирів, білків.

З метою імуностимуляції хворі отримували Аевіт – по 1 табл. 1 раз на добу. Також рекомендували аскорбінову кислоту 0,5 г – по 1 табл. 3 рази на день, оскільки вона бере участь у регуляції окисно-відновних процесів, синтезі колагену. У пацієнтів з підвищеним холестеринемією шкіри та для імуностимулюючої дії призначався Урсофальк – по 2 табл. 2 рази на день протягом місяця. Пацієнтам 3 групи до протоколу додавалися антимикотичні препарати – Споргал по 1 капс. 2 рази на добу 2-4 тижні. Зовнішньо використовували пасту Сульсена 1 %, яку наносили на шкіру волосистої частини голови, обличчя та шиї на ніч, а вранці змивали водою з милом.

Після закінчення підготовки шкіри пацієнтам були проведені:

- кругова підтяжка обличчя;
- блефаропластика верхніх та нижніх повік.

Результати та обговорення. Клініка хворих при обстеженні характеризувалась:

- наявністю зморшок;
- зниженим м'язовим тонусом;
- надлишком шкіри в області верхніх повік;
- наявністю симптому глікації;
- зниженою дермальною гідратацією;
- підвищеною трансепідермальною втратою вологи.

У хворих, що мали маласезіоз шкіри, клінічна картина доповнювалась гіпертрофією рогового шару епідермісу з тенденцією до дрібного лущення та відкритими комедонами. Колір шкіри також був змінений, спостерігалися плями жовтувато-розового кольору, відмічався купероз шкіри. Секреція шкіри у даної категорії хворих була підвищена.

Усі 90 хворих з інволютивними змінами шкіри обличчя були включені у дослідження. Оцінюючи клінічну картину, слід відзначити, що всі пацієнти в результаті проведеного лікування мали покращення структури шкіри, кольору та секреції, але вираженість клінічного ефекту була різною.

Найкращі показники зафіксовано у пацієнтів 1 групи, які не мали ознак маласезіозу, та у пацієнтів 3 групи, що отримували додатково антимікотичне лікування:

- у пацієнтів 1 групи клінічна картина, у результаті проведеного лікування, характеризувалась:

- 1) підвищенням щільності шкіри;
- 2) зменшенням зморшок;
- 3) підвищеною зволоженістю;
- 4) нормалізацією сальної секреції;

- у пацієнтів 3 групи, яким додатково призначався системно Споргал та зовнішньо – паста Сульсена 1 %, у ході проведеної терапії в кінці другого тижня:

- 1) зникло лущення шкіри та свербіння;
- 2) суттєво зменшилися пори на обличчі, зникли комедони;
- 3) роговий шар епідермісу набрав гладку текстуру, зникли ознаки гіпертрофії шкіри;
- 4) відмічалось зменшення гіперемії та інфільтрації шкіри обличчя;
- 5) нормалізувався колір шкіри;
- 6) зникло лущення з волосистої частини голови.

Найгірші показники відмічалися у пацієнтів 2 групи, у яких не проводилось лікування маласезійної інфекції: у них зберігалось лущення шкіри; корекція пігменту поступалася пацієнтам 3 групи; показники шкіри при проведенні ан-

тивікової терапії також демонструють найгірші результати (Табл. 1-3).

Апаратна оцінка стану шкіри обличчя проводилася на ґрунті принципів ультразвукової та доплерівської діагностики з визначенням таких параметрів:

- рівень гідrataції епідермісу;
- рН епідермісу;
- стан кислотної гідроліпідної плівки;
- відносний вміст колагену.

Дослідження шкіри обличчя у жінок різних груп показало, що показники епідермальної гідrataції надзвичайно широко варіюють у всіх досліджених групах (Табл. 1). Рівень загальної гідrataції шкіри у 2 групі тривалий час залишався без істотних змін та суттєво поступався значенням 1 та 3 груп.

Навпаки, варіювання рівня рН було дуже незначним, проте і зміни даного досить стабільного параметра були не істотними (Табл. 2).

Слід зауважити, що показники відносного вмісту колагену, варіюючи в широких межах у групах, достовірно поступалися значенням 1 групи лише у пацієток 2 групи (Табл. 3).

Більшість спеціалістів, які займаються корекцією зовнішності, на жаль, мало звертають увагу на наявність супутньої патології, зокрема на дуже поширену грибкову ліпофільну дріжджеподібну інфекцію роду *Malassezia*. Наше дослідження комплексно підходить до корекції інволютивних змін шкіри обличчя при наявності супутнього маласезіозу. Встановлено суттєве покращення стану шкіри. Досягнуто після

ЛІТЕРАТУРА

1. Адашкевич В. П. Дрожжеподобные грибы *Malassezia* и их роль в развитии воспалительных заболеваний кожи / В. П. Адашкевич, В. В. Валльес-Козловская / Сибирский журнал дерматологии и венерологии. – 2007. – Т. 8. – С. 11-15.
2. Адашкевич В. П. Кожные и венерические болезни / Учебн. **руковод. - 2-е изд.** / В. П. Адашкевич, В. М. Козин. – М.: Мед. лит., 2009. – 672 с.
3. Бардова К. О. Перспективні методи та новітні технології в косметології / К. О. Бардова, П. В. Бардов, В. Г. Коляденко / **Дерматовенерология. Косметология. Сексопатология.** – 2004. – № 4 (15). – С. 56-60.
4. Богданова Т. В. Морфолого-физиологические характеристики дрожжевых организмов – *Malassezia species* / Т. В. Богданова, Н. П.

Таблица 1 - Показники гідrataції епідермісу у досліджених хворих до та після лікування

Група	Гідrataція епідермісу	
	після лікування	до лікування
1	57,5 ± 19,4	42,2 ± 12,6
2	25,4 ± 9,6	24,1 ± 9,3
3	44,9 ± 15,1	38,2 ± 11,4

Таблица 2 - Показники рН епідермісу у досліджених хворих до та після лікування

Група	рН епідермісу	
	після лікування	до лікування
1	5,51 ± 0,15	5,42 ± 0,21
2	5,63 ± 0,18	5,73 ± 0,14
3	5,54 ± 0,13	5,58 ± 0,17

Таблица 3 - Показники відносного вмісту колагену у досліджених хворих до та після лікування

Група	Вміст колагену	
	після лікування	до лікування
1	26,6 ± 4,8	24,6 ± 2,6
2	18,5 ± 5,3	17,2 ± 3,9
3	24,8 ± 5,5	22,2 ± 3,5

Висновки

терапевтичної корекції клініко-лабораторної стабілізації стану шкіри, що є важливим перед проведенням пластичної операції та інших агресивних процедур на шкірі. Запропонована методика потребує широкого впровадження естетичної медицини в практику лікарів і дозволяє не тільки прискорити процес реабілітації, але й забезпечити стабілізацію результату.

Елинов / Проблемы медицинской микологии. – 2011. – Т. 13, №1. – С. 43-39.

5. *Гиперчувствительность* к грибам рода *Malassezia* у больных атопическим дерматитом / М. А. Мокроносова, А. М. Глушакова, Е. В. Смольникова, И. Ю. Чернов / Рос. алергол. журн. – 2008. - № 2. – С. 28-31.
6. *Горбунцов В. В.* Маласезиоз кожи / Клинические лекции по дерматовенерологии и косметологии / Под ред. В. П. Федотова, А. И. Макаруча. – Т. 2. – Запорожье-Днепропетровск: «Просвіта», 2013. – С. 432-471.
7. *Григорьева Т. Г.* Совершенствование техники выполнения эндоскопических омолаживающих операций на лице у мужчин / Т. Г. Григорьева, В. В. Пасечник / **Харківська хірургічна школа.** – 2006. - № 2. – С. 73-76.
8. *Дерматовенерология: Учебник* / Под ред.

- Е. В. Соколовского – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 528 с.
9. Мішалов В. Г. Пластична естетична, реконструктивна хірургія: місце в медичному світі та історія / В. Г. Мішалов, В. В. Храпач, Д. В. Унукович / Мистецтво лікування. – 2007. – Т. 2, № 38. – С. 38-40.
10. Пасечник В. В. Клинико-анатомические особенности возрастных изменений мягких тканей лица и шеи лице / В. В. Пасечник / Проблемы сучасної медичної науки та освіти. – 2009. – № 2. – С. 14-19.
11. Романенко Н. М. Лечение кожных и венерических болезней: В 2 т. / Романенко Н. М., Кулага В. В., Афонин С. Л. / М.: ООО «Мед. информ. агентство», 2006.
12. Zein Obagi. ZO® Skin Health Restoration / Treatment and Rejuvenation Manual – Skin Health Institute, Beverly Hills, CA. – 40 p.
13. Mitsui T. New cosmetic science / T. Mitsui. – Amsterdam : Elsevier BV, 1997. – 499 p.
14. Rivers J. The role of cosmeceuticals in antiaging therapy / J. Rivers // Skin Therapy Lett. – 2008. – Vol. 13, No 8. – P. 5-9.

КОРЕКЦИЯ ИНВОЛЮТИВНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ КОЖИ ЛИЦА, ОСЛОЖНЕННЫХ МАЛАССЕЗИОЗОМ

Макарчук А. А.

Запорожский государственный медицинский университет

Клинико-лабораторно обследовано 90 больных с инволютивными изменениями кожи лица, которые были разделены на три клинические группы: 1 группа – без малассезиоза кожи; 2 группа – с малассезиозом кожи без лечения; 3 группа – с малассезиозом кожи и проведенным лечением. Всем пациентам назначалось комплексное лечение: наружно – система ZO™ Medical; системно – Медобiotин, аскорбиновая кислота, Урсофальк, Аевит. Пациентам 3 группы параллельно назначался Спорогал и паста Сульсена наружно. Полученные результаты у 3 группы после коррекции инволютивных изменений значительно выше, чем у 2 группы. Клинико-лабораторная стабилизация кожи является очень важным фактором перед проведением эстетических процедур на коже.

Ключевые слова: малассезийная инфекция, инволютивные изменения кожи, коррекция, гидратация, гидро-липидная мантия.

CORRECTION OF THE FACE SKIN INVOLUTIVE CHANGES COMPLICATED WITH MALASSEZIOSIS

Makarchuk A. O.

Zaporizhzhya State Medical University

90 patients with the face skin involutive changes were examined by clinic-laboratory means. These patients were divided into 3 clinical groups: the 1st group – without skin malasseziosis; the 2nd one – with skin malasseziosis, but without treatment; the 3rd one – with skin malasseziosis and with the treatment. All patients should receive a comprehensive treatment: topically – system ZO™ Medical; systemically – Medobiotin, ascorbic acid, Ursofalk, Aevitum. Patients of the 3rd group were proscribed in parallel with Sporogal and paste Sulsen a externally. The results obtained in the 3rd group after the involutive changes correction were considerably higher than in the 2nd one. Clinical and laboratory stabilization of the skin is a very important factor before performing aesthetic procedures on the skin.

Key-words: malassezia infection, involutive skin changes, correction, hydration, hydro-lipid mantle.

Макарчук Алла Александровна – клинический ординатор кафедры дерматовенерологии и косметологии с циклом эстетической медицины ФПО Запорожского государственного медицинского университета.

makarchuk.art@gmail.com